

Міроничева Д. С., ст. гр. ЕК-13,
Рекотов П. В., доц., к. ю. н. – науковий курівник

ПРОБЛЕМИ СЕКСУАЛЬНИХ МЕНШИН В УКРАЇНІ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра українознавства

Одностатева сексуальна орієнтація та гендерна ідентичність залишається забороненою темою в Україні. Більшість представників сексуальних меншин, відчувають необхідність приховувати свою сексуальну орієнтацію, за тим щоб уникнути можливості стати мішенню для дискримінації чи насильства.

Як і в інших країнах, в Україні є геї та лесбійки. Їхня чисельність за різними соціологічними даними оцінюється від 800 тисяч до 1,2 мільйонів осіб, тобто від 1,75 до 2,6 % громадян України. Які правові можливості вони мають в нашій країні ?

Одним з останніх чинних законів який полегшує життя сексменшин в Україні є закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії дискримінації» був прийнятий Верховною радою України 13 травня 2014 р. і підписаний в. о. президента Олександром Турчиновим 28 травня 2014 р.. В ньому зазначається: «дискримінація — ситуація, за якої особа та/або група осіб за їх ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними (далі - певні ознаки), зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі...»

Але цих змінювань недостатньо. Одностатеві пари в Україні набагато більш обмежені, ніж у тих країнах, де давно відбулося їх визнання.

Однією з проблем є те, що не існує жодного юридичного визнання для одностатевих шлюбів. Частина 1 статті 21 Сімейного кодексу України визначає, що: «Шлюбом є сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований у органі державної реєстрації актів цивільного стану». Проте в статті 26 Сімейного кодексу України, яка вказує на осіб, які не можуть перебувати у шлюбі між собою не зазначено осіб однієї статі. Тобто формально закон не дозволяє (ст. 21 СК України) і не забороняє (ст. 26 СК України) одностатеві шлюби.

11 березня 2016 р. Кабінет Міністрів України повідомив про намір розробити законопроект про легалізацію в Україні зареєстрованого цивільного партнерства для різностатевих і одностатевих пар, з обліком майнових і немайнових прав, до другого кварталу 2017 року (розпорядження №1393 від 23 листопада 2015 р.). Такий законопроект повинен урахувати питання володіння й спадкування майна, утримання одного партнера іншим у випадку непрацездатності, конституційне право не давати свідчень проти свого партнера.

Ще однією проблемою є неможливість всиновлювати дітей одностатевим парам, що зазначено в частині 18 ст. 211 Сімейного кодексу України: «Усиновлювачами можуть бути подружжя, а також особи, зазначені у частинах п'ятій та шостій цієї статті. Усиновлювачами не можуть бути особи однієї статі.» Проте, 15 лютого 2011 р. парламент ратифікував Європейську конвенцію про усиновлення дітей. При цьому деякі положення документа містять дані про усиновлення дітей одностатевими парами. Це вступає у конфлікт з чинним законодавством України.

Тобто правові можливості сексуальних меншин чітко не визначено, чинне законодавство має багато розбіжностей та протиріччя. Це відповідно викликає суперечливі питання і проблеми, вирішення яких дало б можливість врегулювати їх та визначити правовий статус сексуальних меншин.

